

Titel: Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.

Citation: "Tanker til Fabriqvers Anleg og Vedligeholdelse, De Fattiges Fortieneste ved dem i Almindelighed, og De fattige Stiftelsers Forbedring til mere Nytte for Landet og dem selv, end hidindtil. Skreven til Fordeel for de Arbeydsomme Fattige.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7*, A.H. Godiches Efterleverske, 1771, s. 5. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-1_007-shoot-w1_007_010_p5_bZONE1399063/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 7

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

gode og nyttige Fabriquers Anleg, hvorved endog Bonden og Krigsmanden kan fortjene noget i deres frie Tider.

At Fabriquer ere det Middel, hvorved ringe Folk baade kan forserges og formeres, kan man see Exempel paa i Engelland, hvorhen alle Nationer tager sin Tilflugt, fordi der ved Fabriquers Drift gives Arbejde og Fortieneste. Ligeledes i Saxon, hvis ganske Opkomst er Manufacturer; hvilke ierde Exempler har aabnet Dynene paa alle Europæiske Regenter til at vedligeholde en Penge Circulation i deres Lande, saavel som til at forserge og formere Indvaanerne; Og, at jeg ikke skal blive saa vidtløftig, som denne Sats fortjener, vil jeg henvisse Læserne til den store Konge af Preussen hans Meeninger herom, som har anvendt saa meget og endnu aarlig anvender 100000 Rdlr. paa Fabriquer i sine Lande, hvilket end og kan læses i L'æconomie de Brandenbourg Fabriquer ere endog uomgiengelig fornødne i vort Land, der ikke taaler at sende mange rede Penge ud, siden vi ifkun have faae Exporter til at faae dem tilbage igien; hvilken Ballance dog maae holdes i nøye agt, naar en Stat skal souteneres, som det falder lige frem, at den fattige maae arbej-